

Культурний фронт України
(оперативна інформація за інтернет-ресурсами)

01.09.2022

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Зеленський – учасникам Венеціанського кінофестивалю: росія хоче, щоб світ зробив три помилки](#)

[Володимир Зеленський закликав обмежити в ЄС трансляцію російських державних телеканалів](#)

[СЛУХ запустив англomовну редакцію медіа про музику та культуру України](#)

[Обрали нову Раду Коаліції РПР](#)

[росія примушує депортованих українців до культурної асиміляції – ISW](#)

[Підручник історії у війні за майбутнє. – Володимир В'ятрович](#)

[У росії анонсували вихід підручника з «класичної української мови». В Україні відреагували. – Оля Гувайн](#)

Довженко-Центр

[Польська кіноакадемія закликала Зеленського зберегти Довженко-Центр і знову запропонувала евакуювати кіноархіви](#)

[Очільниця Довженко-Центру висловилася за визначення його статусу як Національного фонду фільмів](#)

[«Незрозуміло звідки виникла така необхідність»: директорка УАніМА Олена Голубєва про реорганізацію Довженко-Центру](#)

Митці на фронті

[«Я український солдат, і я прийняв свою смерть». Письменник Артем Чех написав колонку для The New York Times – про повномасштабну війну, втрати, страх, гідне життя і гідну смерть. – Анастасія Ампілогова](#)

[Як фронтмен «Бумбоксу» став оператором ударного дрону «Каратель»](#)

[Олександр Печериця, актор театру і кіно: «Вже навіть найупоротіші наші вороги зрозуміли, що нас зламати неможливо». – Валентина Самченко](#)

Медіа

[Новий закон про медіа не послабить політику квотування, – Потураєв. – Анна Стешенко](#)

[Закон «Про медіа» має впорядкувати складання списків пропагандистів – Герасим'юк](#)

[Кремільнє закликав допрацювати законопроект про медіа](#)

[В'ятрович: Закон про медіа можуть використати для розмінування культурного кордону з росією](#)

[Заступниця бізнес-омбудсмена Тетяна Коротка: «Не втрачаємо надії, що позасудове розв'язання ситуації з відключенням трьох каналів можливе». – Світлана Остапа](#)

[Це ще марафон чи вже зловживання владою? – Отар Довженко](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Пам'ятники Катерині II та Суворову треба передати у музеї – Одеська ОВА](#)

[У Борисполі демонтують алею героїв радянських часів. – Настя Попович](#)

[На меморіалі у Луцьку встановлять прапор замість радянської зірки. – «Перший»](#)

Благодійність. Меценатство

[У Таллінні відкрили благодійну виставку робіт молодих українських художників](#)

[«Деякі європейці граються в пацифізм»: клуб у Мілані скасував благодійний концерт гурту «Жадан і Собаки». – Діана Кречетова](#)

[Гурт ТНМК обіграли під час благодійного концерту в Німеччині. – Поліна Горлач](#)

[«Без обмежень», СКАЙ та Арсен Мірзоян проведуть у Львові благодійний концерт. – Анна Журба](#)

[У Луцьку тріо «МузОборона» проведе благодійний концерт](#)

[Фонд «Воля та Людяність» проведе благодійний артрозіграш з українськими зірками. – Поліна Горлач](#)

Візуальні мистецтва

[У Лісабоні проходить виставка українського сучасного мистецтва «Подаруй мені завтра». – Ксенія Білаш](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Венеційський кінофестиваль – 2022: за конкурсну нагороду змагатиметься Антоніо Лукіч. – Валентина Самченко](#)

[Третій фестиваль українського кіно у Берліні представить фільми, зняті до великої війни](#)

[А вам подобається ваша робота? Вийшов офіційний трейлер драмеди «Я працюю на цвинтарі»](#)

[«Реальна історія з Акімом Галімовим»: ідеальна реакція на російську дезінформацію. – Марія Спалек](#)

Просвітництво

[Історії 30-х митців з України, Грузії та Чехії стали доступними в онлайн-виставці](#)

Література. Книговидання

[«Не буде музики, театру, дискотеки і публічного вина»: чого чекати від Meridian Czernowitz. Розклад читань. – Олеся Котубей](#)

Музейна справа

[Мінкульт почав збір коштів на відновлення музею в Іванкові, де була колекція Примаченко. – Олексій Морозов](#)

Охорона культурної спадщини

[росія планує знищити одну з головних історичних пам'яток Маріуполя – курган Дід. – Андрющенко. – Олександр Кравченко](#)

[Впала дзвіниця старовинної дерев'яної церкви XVIII ст. Миколи Чудотворця на Сумщині](#)

[Простір «Цегла» виселяють із приміщення. – Настя Попович](#)

Бібліотечна справа. Читання

[«У нас немає нічого»: українців просять допомогти відновити книжковий фонд маріупольської бібліотеки. – Діана Кречетова](#)

Релігія

[Війна ніколи не закінчиться, якщо в Україні діятиме московський патріархат, – голова Тернопільської облради. – «За Збручем»](#)

[В окупованому місті Харківської області з'явився «бойовий батюшка» з Татарстану. – KHARKIV Today](#)

Міжнародне співробітництво

[МКІП просуває створення в Європі фонду допомоги українській культурі](#)

[Ткаченко обговорив з міністром культури Польщі подальші спільні проєкти](#)

[Україна ініціює внесення історичного центру Одеси до списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО](#)

Підтримка України у світі

[На фестивалі Burning Man створили інсталяцію з тризубом на знак підтримки України](#)

[У Латвії зі списку ретрансляції виключили два десятки російських телеканалів](#)

[Президент Німеччини Штайнмаєр розкритикував РПЦ за підтримку війни росії проти України. – Олександр Кравченко](#)

Загальні питання

Зеленський – учасникам Венеціанського кінофестивалю: росія хоче, щоб світ зробив три помилки

росія хоче, щоб світ зробив три помилки: звик до війни, змирився з війною і забув про війну. Цей задум ніколи не має здійснитися. Про це президент України В. Зеленський сказав у зверненні до учасників Венеціанського кінофестивалю. Повний текст звернення тут:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3562084-zelenskij-rosia-hoce-sob-svit-zrobiv-tri-pomilki.html>

Володимир Зеленський закликав обмежити в ЄС трансляцію російських державних телеканалів

Президент В. Зеленський закликав Євросоюз долучитися до боротьби з російською пропагандою. Про це він сказав під час звернення до учасників щорічної конференції Forum 2000 у Празі. «Досі в європейських країнах можуть працювати російські пропагандисти. Досі в країнах ЄС доступне російське телебачення, яке є чи не найбільшим дезінформатором у світі. І проти кого вони працюють, скажіть мені? Що саме вони намагаються зруйнувати чи хоча б дискредитувати в першу чергу? Європейську демократію! І Європа потребує повного захисту від російської пропаганди. Жоден російський пропагандист не має залишитися на території ЄС. Жоден російський державний телеканал не має працювати на території ЄС. Територія ЄС має бути закритою для тих громадян росії, які використовують Європу, щоб перепочити від зла, якому вони потурають у себе вдома своїм мовчанням», – заявив Зеленський. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202418/2022-08-31-volodymyr-zelenskyy-zaklykav-obmezhyty-v-ies-translyatsiyu-rosiyskykh-derzhavnykh-telekanaliv/>

СЛУХ запустив англomовну редакцію медіа про музику та культуру України

Незалежне онлайн-медіа СЛУХ відтепер розповідатиме про українську музику та культуру і для міжнародної аудиторії. Мета – інформування та взаємодія зі світовими музичними інституціями, донесення правди про війну в Україні через привертання уваги до нашої культури. Англomовних медіа про українську культуру поки що майже немає, музичних – так точно. Цього року остаточно стало зрозуміло, що вони потрібні. Закордонній аудиторії, індустрії та медіа нема звідки дізнаватися інформацію про наших артистів, які й так рідко говорять про себе. Докладніше:

<https://slukh.media/news/english-version/>

Обрали нову Раду Коаліції РПР

30 серпня відбулося засідання загальних зборів громадської спілки «Коаліція Реанімаційний Пакет Реформ» за участі представників громадських організацій-членів Коаліції. Шляхом таємного голосування обрали нову Раду Коаліції РПР. Також прийняли нового члена – Асоціацію громадських радників України. Докладніше:

<https://cs.detector.media/community/texts/184925/2022-08-31-obraly-novu-radu-koalitsii-rpr/>

росія примушує депортованих українців до культурної асиміляції – ISW
росія створює умови для примусової культурної асиміляції переміщених українців у росію, щоб стерти їхню українську культурну ідентичність. Про це йдеться в аналітичному звіті американського Інституту вивчення війни (ISW). Про створення так званих «адаптаційних центрів» для «мігрантів», які проживають у росії, 29 серпня говорив із путіним голова російського Федерального агентства у справах національностей І. Барінов, зазначили аналітики. Барінов заявив, що з дозволу та підтримки путіна Федеральне агентство працює над програмами в невизначених пілотних регіонах, щоб переконатися, що «мігранти» до росії знають та поважають російські традиції, звичаї та закони. Це, за його словами, потрібно, щоб запобігти «соціальній ізоляції» «мігрантів» у росії. Барінов стверджував, що існує ризик утворення анклавів етнічними меншинами в росії, що призведе до загострення етнічної злочинності в рф. Він додав, що так звані «центри адаптації» будуть ефективним інструментом для підтримки стабільності мігрантських спільнот. За даними ISW, російське видання «Вот Так» поширило заяви російського експерта з питань міграції А. Верховського, що такі програми мають структуруватися як щось середнє між таборами для біженців і центрами професійної підготовки мігрантів. Він також зазначив, що з початку повномасштабного вторгнення 24 лютого в росію в'їхало понад 3,5 мільйона «переселенців» з України. Багато переміщених українців не перебувають у росії добровільно, і російський уряд примусово перевіз щонайменше 1000 дітей із Маріуполя до росії, йдеться у звіті ISW. Примусове переміщення дітей однієї групи до іншої «з наміром повністю або частково знищити національну, етнічну, расову чи релігійну групу» є порушенням Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього, зазначили аналітики. Окрім того, російська окупаційна влада продовжує вживати заходів щодо примусової інтеграції українських шкіл у російський освітній простір у межах підготовки до наближення навчального року, який розпочнеться 1 вересня. 30 серпня Центр «Український спротив» повідомив, що російська окупаційна влада у Новій Каховці Херсонської області обіцяє виплачувати українським родинам 2000 рублів за дитину, яка відвідує російську школу. Як зазначають у звіті, російській владі, ймовірно, буде важко підтримувати значну кількість учнів у російських школах на окупованих територіях України, попри спроби фінансового тиску та надання російського навчального обладнання. Центр «Український спротив» зазначав, що за останній тиждень значно зросла кількість сімей з дітьми, які виїжджають з окупованих територій через підконтрольні росії блокпости, в основному через наближення навчального року. Джерело:

<https://chytomo.com/rosiia-prymushuie-deportovanykh-ukraintsiv-do-kulturnoi-asymiliatsii-isw/>

Підручник історії у війні за майбутнє. – Володимир В'ятрович

«Минулого літа російський президент опублікував на офіційному сайті кремля статтю „Про історичну єдність росіян та українців”. Її суть зрозуміла із самої назви. Вона була далеко не першим, хоч цього разу дуже розлогим, обґрунтуванням ключової тези російської пропаганди про „адін народ”. Чергове звернення до такого бачення минулого путін озвучив у промові 21 лютого – за три дні до початку повномасштабного вторгнення. Чому в промовах і статтях очільника рф так багато історії? Не лише для того, щоб покликанням на минуле виправдати свою агресію. путін певен, що правильно переписана історія – важливий інструмент для перемоги над Україною. Вона здатна переформувати українців потрібним для нього чином. Він керується афоризмом, який приписують Бісмарку: „Війну виграють не генерали, а шкільні вчителі та парафіяльні священники”. Тому ворогові однаково потрібні в Україні попи російської православної церкви та вчителі з правильними підручниками історії. Книжки, в яких Сталіна описано як ефективного менеджера, у росії поширюють уже двадцять років. Вони допомогли сформувати нинішнє російське суспільство, яке підтримує путіна як продовжувача політики Сталіна. Це суспільство готове заплющувати очі на злочини влади проти власних та чужих громадян. росіян сповнює почуття величчя від того, що світ боїться їхньої держави. На цих підручниках виховали покоління тих, хто вбивав в Ірпені та Бучі, вбиває у Херсоні та Маріуполі. Заміна підручників історії на окупованих росіянами теренах України – один із перших кроків нової влади. Так було в Криму. А в так званих ДНР та ЛНР одразу розпочали розробку курсів „Історія Вітчизни”. А вже в 2021-му стотисячним накладом видали „Історію Донбаса: от древности до современности” та 9-тисячним „Історію Великой Отечественной Войны. Часть 1”. І навіть на теренах, де росіяни лише кілька місяців утримували окупацію (Чернігівська, Сумська, Херсонська області) і не встигли ще підготувати власних книг, вони почали вилучати з бібліотек та нищити українську історичну літературу. Для цього залучили російські підрозділи „воєнної поліції”, які окрім репресивних функцій виконують ідеологічні. росіяни поспішають, бо розуміють, що спізнилися з історичним вихованням українців, яке останніх тридцять років відбувалося майже без їхньої участі...». Докладніше:

https://lb.ua/blog/volodymyr_viatrovych/527956_pidruchnik_istorii_viyni_m_aybutnie.html

У росії анонсували вихід підручника з «класичної української мови». В Україні відреагували. – Оля Гувайн

Вихід підручника анонсував керівник Мінпросвіти росії С. Кравцов на нараді путіна з урядом, передають російські ЗМІ. Як повідомляється, у школах так званих ДНР та ЛНР, учні продовжать вивчати українську мову «як рідну або у вигляді факультативу». «Для цього розроблено спеціальні навчальні плани, методичні матеріали, вчителі пройшли відповідне підвищення кваліфікації. Готується підручник „класичної української мови”», – повідомив Кравцов. Уповноважений із захисту державної мови Т. Кремень припустив, що

російський підручник з «класичної української мови» буде таким, «як і підручники з української мови в радянські часи, де не було української мови, а була російська термінологія з деякими вкрапленнями відцензурованих українських текстів та вправ, які будуть максимально зближувати російську та українську мови. Це проміжна ланка знищення української мови на окупованих територіях». Докладніше:

<https://suspilne.media/276990-u-rosii-anonsuvali-vihid-pidrucnika-z-klasicnoi-ukrainskoi-movi-v-ukraini-vidreaguvali/>

Довженко-Центр

Польська кіноакадемія закликала Зеленського зберегти Довженко-Центр і знову запропонувала евакуювати кіноархіви

Президент Польської кіноакадемії Даріуш Яблонський звернувся до президента України В. Зеленського із проханням захистити Довженко-Центр. У документі, серед іншого, вказано, що в березні пан Даріуш нібито звертався до керівника Офісу президента А. Єрмака та міністра культури та інформаційної політики О. Ткаченка з пропозицією тимчасово евакуювати кіноархіви до установ-партнерів у Європі. Зокрема, їх погодилися прийняти у себе італійська кіностудія Cinecitta. Однак українська сторона на це не пішла. «На жаль, ми також спостерігали уповільнення розвитку та згорання демократичних процедур і механізмів прозорості, які з'явилися в українському кіно після 2020 року. Із сумом та жалем за втраченою нагодою, ми слухали розповіді наших українських друзів-кіномитців, які почали констатувати нову реальність кінопроцесу. Але коли ця ситуація почала загрожувати кіноспадщині, яка є надбанням світової культури (до неї безумовно належить Український кіноархів Довженко-Центру. Ми чули про спробу його ліквідації та про передачу безцінних ресурсів невідомій установі, яка ніколи не займалася такою діяльністю на такому рівні), ми не можемо мовчати. Рішення ліквідувати поважну Українську кінотеку безумовно викликає велике занепокоєння серед найбільших прихильників України у сфері культури. Адже українська кіноспадщина є частиною європейської культури. Це універсальна культурна спадщина, яка належить усім нам», – йдеться в листі. Яблонський також вказує, що пропонував Ткаченку та Єрмаку транспорт і професійний конвой для евакуації матеріалів, послуги професіоналів зі збереження та реставрації кіноспадщини. «Незважаючи на те, що українська кіноспадщина належить всьому людству, відповідальність за її збереження лежить на українській державі, яка зараз так мужньо бореться за своє право на унікальність. Ця війна за збереження української ідентичності не повинна бути підірвана жодною диверсією. Безвідповідальне рішення може до цього призвести. Звертаємося та закликаємо вирішити питання із так званою „реструктуризацією” Довженко-Центру та не допустити розпорошення повної колекції фільмів. Просимо вас, пане президенте, ще й як кінематографіста, ініціювати процес надання Довженко-Центру передбаченого законом охоронного статусу, який зробить неможливими майбутні спроби його дезорганізувати», – наголошено в листі.

Також Яблонський зауважив, що пропозиція щодо тимчасової евакуації матеріалів все ще є актуальною. Джерело:

<https://detector.media/infospace/article/202422/2022-09-01-polska-kinoakademiya-zaklykala-zelenskogo-zberegty-dovzhenko-tsentri-i-znovu-zaproponovala-evakuyuvaty-kinoarkhivy/>

Очільниця Довженко-Центру висловилася за визначення його статусу як Національного фонду фільмів

Національний центр Олександра Довженка займається збереженням спадщини кіноіндустрії і має отримати визначений статус Національного фонду фільмів. На цьому наголосила в.о. директорки Довженко-Центру О. Гончарук під час публічної дискусії «Кіноіндустрія України: виклики розвитку». Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3561761-ocilnica-dovzenkocentru-vislovilasa-za-viznacenna-jogo-statusu-ak-nacionalnogo-fondu-filmiv.html>

«Незрозуміло звідки виникла така необхідність»: директорка УАніМА Олена Голубєва про реорганізацію Довженко-Центру

Продюсерка анімації, виконавча директорка Української анімаційної Асоціації (УАніМА), членкиня Громадської ради при Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення О. Голубєва коментує рішення Держкіно про реорганізацію Довженко-Центру. Докладніше:

<https://suspilne.media/276339-nezrozumilo-zvidki-vinikla-taka-neobhidnist-direktorka-uanima-olena-golubeva-pro-reorganizaciu-dovzenko-centru/>

Митці на фронті

«Я український солдат, і я прийняв свою смерть». Письменник Артем Чех написав колонку для The New York Times – про повномасштабну війну, втрати, страх, гідне життя і гідну смерть. – Анастасія Ампілогова

Український письменник А. Чех служив на передовій на Донбасі майже рік у 2015-му та 16-му і зараз продовжує захищати нашу країну. Кілька місяців тому він написав текст про повномасштабну війну, який 30 серпня опублікували у The New York Times. Докладніше:

<https://bit.ua/2022/08/ya-ukrayinskyj-soldat-i-ya-pryjnyav-svoyu-smert/>

Як фронтмен «Бумбоксу» став оператором ударного дрону «Каратель»

Вокаліст українського гурту «Бумбокс», а також рядовий батальйону ТОР підрозділу «Софія» А. Хливнюк поспілкувався з пресою та українською громадою перед концертом у Відні. «Маю десять діб офіційної відпустки, написав рапорт. У рамках цієї відпустки вже давно було заплановано концерти гурту, два вже відбулися, ще один пройде сьогодні. Ці концерти – благодійні. Їхня мета – привернути увагу до війни та зібрати кошти на потреби Збройних сил», – із таких слів розпочав 30 серпня свою зустріч митець. Він поділився своїми думками щодо війни, служби та планів після Перемоги. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3561885-ak-frontment-bumboksu-stav-operatorom-udarnogo-dronu-karatel.html>

Олександр Печериця, актор театру і кіно: «Вже навіть найупоротіші наші вороги зрозуміли, що нас зламати неможливо». – Валентина Самченко

Актор в українсько-канадському фільмі «Гірки жнива» та серіалах «Століття Якова», «Сага» і «Кріпосна», виконавець у виставах «Три товариші» за Ремарком та «Украдене щастя» за Франком – це про заслуженого артиста 40-річного О. Печерицю, який з перших днів повномасштабної війни захищає Україну в ЗСУ. У найгарячіші дні для Києва, із кінця лютого, був поблизу столиці, із травня – на Харківщині. За півроку великої війни його двічі з військової частини Територіальної оборони відряджали з передової у рідний Національний драматичний театр імені Івана Франка – для участі у виставах для підняття бойового духу військовослужбовців і всіх сил супротиву. У День прапора України грали «Украдене щастя» – на сцені разом із Є. Нищуком у головних ролях, який також у лавах захисників. Перед виставою О. Печериця розповів про дні на фронті і велике бажання грати на сцені. На репетицію у театр він прийшов із солдатським наплічником – бо мав квитки на потяг, щоби відразу після вистави відправлятися у свою частину на Харківщину. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3558415-oleksandr-pecerica-aktor-teatru-i-kino.html>

Медіа

Новий закон про медіа не послабить політику квотування, – Потураєв. – Анна Стешенко

Новий закон про медіа не послабить політику квотування. А до другого читання буде доопрацьовано механізм формування «чорних списків» для захисту інтересів держави. Про це на брифінгу повідомив народний депутат фракції «Слуга народу», голова Комітету ВРУ з питань гуманітарної та інформаційної політики М. Потураєв. Докладніше:

https://lb.ua/news/2022/08/31/527958_noviy_zakon_pro_media_poslabit.htm

1

Закон «Про медіа» має впорядкувати складання списків пропагандистів – Герасим'юк

Передання Нацраді функцій щодо формування списків артистів з рф, що загрожують нацбезпеці, має на меті впровадження цивілізованого процесу їх складання. Про це заявила голова Національної ради з питань телебачення і радіомовлення О. Герасим'юк під час телемарафону у контексті проєкту закону «Про медіа». «З практики скажу, що ми постійно мали проблему з довільним внесенням і миттєвим вилученням із цих списків певних осіб. Тобто йдеться про певну хаотичність. Закон хоче впорядкувати цей процес, враховуючи механізми захисту прав людини. Він передбачає процедури, що дозволяють виявити пропагандистів, провести розслідування, довести юридично їхню провину та пред'явити санкції. Напрацьоване СБУ не зникне – туди буде внесено цивілізований процес», – наголосила Герасим'юк. За її словами, положення про формування списків може зникнути з медіазаконодавства, коли

з'явиться відповідна «рамка» у Законі «Про санкції». Водночас вона підкреслила, що голосування вісьмома членами ради об'єктивніше, аніж затвердження кандидатур одноосібно. Водночас, на думку голови Нацради, деякі положення документа, ухваленого у першому читанні, можуть зазнати змін. Зокрема, вона згадала про формулювання «заборона виключно позитивного висвітлення діяльності держави-агресорки». За її словами, точкові зміни також можуть стосуватися окреслення прав дитини в медіазаконодавстві, доступу до інформації людей з обмеженими можливостями. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3561940-zakon-pro-media-mae-vporadkuvati-skladanna-spiskiv-propagandistiv-gerasimuk.html>

Креміль закликав допрацювати законопроект про медіа

Уповноважений із захисту державної мови Т. Креміль закликав доопрацювати ухвалений Радою у першому читанні законопроект «Про медіа» № 2693-д, щоб не звужувати сферу використання української мови. Про це він повідомив на офіційному сайті мовного омбудсмена. За словами Т. Кременя, до цього документа є застереження з боку українського суспільства, частини народних депутатів України та представників медіасередовища, тому між першим і другим читанням, його має бути суттєво вдосконалено. Докладніше:

<https://chytomo.com/kremin-zaklykav-dopratsiuvaty-zakonoproiekt-pro-media/>

В'ятрович: Закон про медіа можуть використати для розмінування культурного кордону з росією

Нардеп «Європейської солідарності» В. В'ятрович планує знову подавати ті самі поправки до закону про медіа, які подавав перед першим читанням, щоб «не допустити використання закону про медіа для розмінування культурного кордону з росією». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202397/2022-08-31-vyatrovych-zakon-pro-media-mozhut-vykorystaty-dlya-rozminuvannya-kulturnogo-kordonu-z-rosiieyu/>

Заступниця бізнес-омбудсмена Тетяна Коротка: «Не втрачаємо надії, що позасудове розв'язання ситуації з відключенням трьох каналів можливе». – Світлана Остапа

Як Рада бізнес-омбудсмена допомагає українським медіа під час кризи та війни, про яку підтримку найчастіше просить бізнес і чого Україні бракує, щоб утримати інтерес світових медіа. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202384/2022-08-31-zastupnytsya-biznes-ombudsmena-tetyana-korotka-ne-vtrachaiemo-nadii-shcho-pozasudove-rozvyazannya-sytuatsii-z-vidklyuchennyam-trokh-kanaliv-mozhlyve/>

Це ще марафон чи вже зловживання владою? – Отар Довженко

«„Зловживання владою” – серйозне звинувачення, і я волів би не виголошувати його без крайньої потреби. Але спокійна обґрунтована критика на адресу політичних кураторів і безпосередніх творців марафону „Єдині новини”, яку „Детектор медіа” повторює буквально щотижня в оглядах І.

Куляса та щомісяця – в підсумкових матеріалах, на жаль, не спрацьовує – потрібно щось міцніше. В останні місяці ми спостерігаємо, як влада дедалі частіше використовує спільний телемарафон у власних інтересах – точніше, приватних інтересах (не плутати з інтересами держави). При цьому вона, певно, могла б мотивувати свої дії „потребами оборони”, але частіше обирає ніяк не мотивувати, а раз у раз повторювати, як це робить міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко, що марафон – унікальний продукт, і як це чудово, що наші медіа змогли об’єднатися, і що більшість людей, шукаючи новин по телевізору, дивиться саме „Єдині новини”. Марафон, безперечно, продукт унікальний, зокрема з огляду на те, що тих, хто воліє транслювати щось інше, вимикають з ефіру. І досить логічно, що люди дивляться по телевізору саме той інформаційний продукт, який показують по всіх каналах. Усе це було доречно і правильно в перші – сумбурні й панічні – тижні великої війни; і тоді аргумент, що владу не слід критикувати і потрібно дозволити їй діяти на власний розсуд, звучав переконливо. А дивні речі, які відбувалися в унікальному спільному ефірі, суспільство ковтало. Проковтнули, коли ведучими марафону виявились колишні обличчя каналів „Опозиційної платформи – За життя” й агента російської розвідки А. Деркача. Деякі з них перейшли в російськомовний марафон „FreeДом”, а потім зникли з ефіру разом із медіагрупою „Україна”, але А. Даугуле, Т. Гончарова, Н. Довгий та М. Зборовський залишаються в ефірі. О. Ткаченко виписав їм індульгенцію. Проковтнули, коли у блоці каналу „Рада” почав з’являтися чорний політтехнолог В. Петров, просуваючи такі самі брутальні маніпулятивні меседжі, як і до початку великої війни. Проковтнули, коли ефір марафону використали для паплюження П. Порошенка – опонента чинної влади, – не надаючи йому при цьому слова. І коли потім Порошенко „добивали” в ефірі „гумористичної” програми „Байрактар News”, існування якої у межах інформаційного марафону саме по собі викликає багато питань. Проковтнули, коли в ефірі знайшовся час у прайм-тайм для концерту колег чинного президента – „Студії Квартал 95”. Проковтнули, що дві третини політиків в ефірі марафону – це „слуги народу” (хоча, здається, зараз у Верховній Раді вже не мало би бути більшості і меншості, всі ж об’єдналися?), натомість представники інших партій в ефірі не з’являються зовсім чи майже зовсім. Щодня ковтаємо, що у блоці телеканалу „1+1” щоразу знаходиться нагода запросити представника „За майбутнє” – партії, бенефіціаром якої є власник каналу І. Коломойський. І частота появи представників цієї партії у серпні зросла – і в „Єдиних новинах”, і у „FreeДомі”. Також уже кілька тижнів ковтаємо щоденні ефіри нардепів від „Слуги народу”, голови Національної ради з питань телебачення і радіомовлення чи представників МКІП із промоцією законопроекту „Про медіа”, тоді як критиків цього проєкту до останнього дня в ефір не запрошували. Без проблем проковтнули нещодавню вакханалію в ефірі каналу „Рада”, де за участі того-таки Петрова розбирали „ботоферми Порошенка” – без надання слова звинуваченим. Я в курсі, що прізвище „Порошенко” пробуджує в багатьох українцях найгірші інстинкти, але спробуйте на мить абстрагуватися від конкретного політика і відповісти на

питання: чи в принципі „ботоферми такого-то”, які стосуються політичної боротьби до 24 лютого, є темою для обговорення в межах марафону „інформаційного спротиву”? І якщо так, то чи повинні їх обговорювати колишній ведучий каналу Медведчука і чорний політтехнолог, у послужному списку якого є речі, набагато смердючіші за „ботоферму”? Як це допомагає обороні? Проблеми з ковтанням виникли тільки після нагородження орденами низки одіозних персонажів, серед яких найбільше обурення викликали Кошовий і Пікалов із „Кварталу 95”. А не достойники з компанії „Кінокіт” – продакшена з незрозумілим статусом, який виробляє контент для каналу „Рада” державним коштом, – у числі яких, наприклад, знайшовся прибічник луганських сепаратистів... Усі ці факти і тренди ніяк не виходить пояснити потребами оборони чи інформаційного спротиву. Але їх легко пояснити потребами особистого піару та бажанням нейтралізувати конкурентів перед майбутніми виборами... „За цей час марафон змінився. Зміни відбуваються і досі, тому що він – це живий організм, який намагається відповідати вимогам часу та свого глядача”, – пише О. Ткаченко. Це, звісно, несвіжий жарг, але, цитуючи радянський анекдот, „чукча знає цього глядача”. І динаміка змін свідчить, що апетити влади – не держави, а президента і його канцелярії, – щодо задоволення власних абсолютно не „оборонних” інтересів і потреб зростають... Чудово, що нові й нові соціопитування (за відсутності телевізійних інтерв'ювань, які могли би показати частку аудиторії) свідчать про високий рівень довіри суспільства до національного ефіру. Прикро, що, маючи таку довіру, відповідальні за інформаційну сферу політики не спромоглися трошки піднятися над своїм звичним рівнем і дати суспільству те, на що воно заслуговує, – правдиві новини без шкідливих домішок. Можливо, ще не пізно?». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202381/2022-08-31-tse-shche-marafon-chy-vzhe-zlovzhyvannya-vladoyu/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Пам'ятники Катерині II та Суворову треба передати у музеї – Одеська ОВА

Одеська ОВА вважає, що міськрада Одеси має невідкладно вирішити, згідно з чинним законодавством, питання про демонтаж і передачу до музею пам'ятника російській імператриці Катерині II. Про це заявив 31 серпня речник Одеської обласної військової адміністрації С. Братчук. «Коли йдеться про процеси декомунізації та дерусифікації, то пам'ятник російській імператриці Катерині II треба прибирати. Така моя особиста точка зору. Що стосується офіційної позиції обласної військової адміністрації, яку підтримав президент України, то вона полягає в тому, що в міській владі наявні всі механізми, щоб законно вирішити це питання», – зазначив Братчук. Він акцентував, що для цього у міськради є всі повноваження і можливості, просто належить діяти згідно з вимогами чинного законодавства. Днями перший заступник голови ОВА Б. Волошенко надіслав офіційного листа меру Одеси Г. Труханову, в якому звернув увагу, що «пам'ятник засновникам Одеси (Катерині II) та

пам'ятник Суворову у встановленому законом порядку під охорону держави як об'єкти культурної спадщини не приймалися, а отже для вжиття заходів з їхнього демонтажу відсутня необхідність в отриманні спеціальних дозволів в Міністерстві культури та інформаційної політики України або інших органах охорони культурної спадщини». З урахуванням цього, ОВА рекомендувала розглянути питання щодо їхнього виключення з публічного простору шляхом перенесення їх до музеїв, керуючись рекомендаціями Експертної ради з питань декомунізації та дерусифікації, створеної наказом Міністерства культури та інформаційної політики України. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3561799-pamatniki-katerini-ii-ta-suvorovu-treba-peredati-u-muzei-odeska-ova.html>

У Борисполі демонтують алею героїв радянських часів. – Настя Попович

У Борисполі в межах реконструкції Міського парку демонтують алею героїв радянських часів. Відповідне рішення ухвалив виконавчий комітет Бориспільської міськради. Проект реконструкції розроблено ще у 2021 році, самі ж роботи було заплановано на 2022 рік. Демонтаж об'єктів відбуватиметься в межах закону про декомунізацію – профільні міністерства вже надали дозвіл на перенесення меморіального комплексу до Книшового меморіально-паркового комплексу. Докладніше:

<https://supportyourart.com/news/u-boryspoli-demontuyut-aleyu-geroyiv-radyanskyh-chasiv/>

На меморіалі у Луцьку встановлять прапор замість радянської зірки. – «Перший»

Саму зірку уже зняли. Тепер демонтують конструкцію, на якій її було прикріплено. Коли роботи завершать, то замість зірки на меморіалі буде прапор. Коли це станеться, точно не відомо. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/539036-na-memoriali-u-lutsku-vstanovlyat-prapor-zamist-radyanskoi-zirki>

Благодійність. Меценатство

У Таллінні відкрили благодійну виставку робіт молодих українських художників

У виставковому залі «Співочого поля» в Таллінні відбулося відкриття благодійної виставки-продажу робіт молодих українських художників «Від болу до світла», створених під впливом війни в Україні. Усі зібрані протягом функціонування виставки кошти буде перераховано на потреби реабілітації українських військових і цивільних громадян, які постраждали внаслідок військової російської агресії проти України. Захід організовано благодійним фондом Ukrainian Charity Exhibition за сприяння Посольства. Вона триватиме до 11 вересня. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3561676-u-tallinni-vidkrili-blagodijnu-vistavku-robit-molodih-ukrainskih-hudoznikiv.html>

«Деякі європейці граються в пацифізм»: клуб у Мілані скасував

благодійний концерт гурту «Жадан і Собаки». – Діана Кречетова

Італійський клуб Slaughter Club у Мілані відмовився надавати приміщення для благодійного концерту харківського рок-гурту «Жадан і Собаки», що мав відбутися 2 вересня. Причиною такого рішення назвали те, що в Італії «заборонені заходи, де збирають гроші на війну», повідомляє фронтмен гурту і письменник С. Жадан. «Чому, власне, ми скасували концерт у Мілані? Тому що частина європейців далі граються в пацифізм та подвійні стандарти й щиро вважають, що захищаючи свої життя й свою країну, українці порушують якісь їхні уявлення про мир і гармонію. А ті, хто намагається підтримати своїх співвітчизників у боротьбі з гвалтівниками та мародерами, є фашистами та екстремістами. Чесно кажучи, соромно й противно. Доки українці тримають каркас вільної Європи, європейці ліниво тусять, намагаючись не лізти в політику. Схоже, ХХ століття не всіх навчило відповідальності», – написав Жадан у фейсбуці. Благодійний тур Європою гурту розпочався 30 серпня із Польщі. Перший концерт пройшов у Вроцлаві. Також благодійні заходи відбудуться у Празі, Братиславі, Кракові, Варшаві, Гданську тощо. Фінальний виступ заплановано 18 вересня у Відні (Австрія). Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/08/31/250249/>

Гурт ТНМК обікрали під час благодійного концерту в Німеччині. – Поліна Горлач

Український гурт ТНМК пограбували під час благодійного концерту в Дрездені (Німеччина). 30 серпня про це у фейсбуці повідомив учасник колективу О. Сидоренко, відомий під псевдонімом Фоззі. «Обікрали наш бус. Компі, документи, гроші. З'ясовуємо наслідки, блокуємо картки», – написав він. Докладніше:

<https://suspilne.media/276965-gurt-tnmk-obikrali-pid-cas-blagodijnogo-koncertu-v-nimeccini/>

«Без обмежень», СКАЙ та Арсен Мірзоян проведуть у Львові благодійний концерт. – Анна Журба

Благодійні фонди Норе.UA та Zahidna організують 13 вересня у Львові благодійний концерт відомих українських виконавців. Як повідомили організатори, також у програмі: аукціон витворів мистецтва, серед яких картини, прикраси, частки військового спорядження, перетворені на артоб'єкти; артперформанс від митців тощо. Усі зібрані кошти скерують на допомогу ЗСУ та постраждалим від війни родинам. Докладніше:

https://zaxid.net/bez_obmezhen_skay_ta_arsen_mirzoyan_provedut_u_lvovi_blagodiynyi_kontsert_n1548889

У Луцьку тріо «МузОборона» проведе благодійний концерт

У Музеї Корсаків у рамках проекту «Арт-батальйон» 31 серпня відбувся благодійний концерт тріо «МузОборона» Волинської обласної філармонії. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/538907-u-lutsku-proyde-blagodiynyi-kontsert-vipuskniv-kiiivskoi-filarmonii>

Фонд «Воля та Людяність» проведе благодійний артрозіграш з українськими зірками. – Поліна Горлач

30 серпня почався артрозіграш благодійного фонду «Воля та Людяність» (Freedom & Humanity) за участі відомих українців задля підтримки ЗСУ. До реалізації цього проєкту долучилася ілюстраторка М. Кіновіч, яка від початку повномасштабного вторгнення росії в Україну створила чимало патріотичних ілюстрацій. Разом із мисткинею фонд обрав 5 робіт на актуальні теми та розподілив їх серед амбасадорів української культури, зокрема, співачок НК, KOLA, Н. Могилевської, композитора та піаніста Є. Хмари та шеф-кухаря Ю. Ковриженка. Кожен з учасників запропонує своїм підписникам зробити донат на суму 200 гривень на спеціально створений рахунок впродовж тижня та залишити коментар під постом з роботою, що найбільше сподобалася, до 6 вересня включно. Після цього фонд разом із героями випадковим чином обере переможця з-поміж донаторів, який отримає принт від М. Кіновіч із відповідним сертифікатом унікальності та її підписом. «Наша мета – \$100 тисяч на тактичні аптечки для військових, яких завжди не вистачає, бо війна триває й ми маємо про це пам'ятати 24/7», – зазначають у фонді. Докладніше:

<https://suspilne.media/276859-ukrainski-zirki-dolucilisa-do-artrozigrasu-vid-fondu-vola-ta-ludanist/>

Візуальні мистецтва

У Лісабоні проходить виставка українського сучасного мистецтва «Подаруй мені завтра». – Ксенія Білаш

24 серпня у столиці Португалії відкрито виставку сучасного українського мистецтва «Give me tomorrow» («Подаруй мені завтра»). Її організаторами виступили українська галерея «Щербенко Арт Центр» та магазин товарів українського виробництва Conceptica Lisbon. Представлено роботи таких українських художників, як Т. Барабаш, Kinder Album, В. Сай та багато ін. Також експонуються скляний посуд ручної роботи Yakush та продукти української дизайнерки Н. Дзяк. Виставка проходить у приміщенні Conceptica і триватиме до 5 вересня. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2022/08/31/527974_lisaboni_prohodit_vistavka.html

Кіномистецтво. Кінопрокат

Венеційський кінофестиваль – 2022: за конкурсну нагороду змагатиметься Антоніо Лукіч. – Валентина Самченко

За головну нагороду конкурсної програми «Горизонти» фестивалю змагатиметься фільм «Люксембург, Люксембург» молодого українського режисера А. Лукіча. Стрічку створено кінокомпанією ForeFilms за підтримки Держкіно. У травні цього року «Люксембург, Люксембург» став одним із п'яти переможців програми підтримки міжнародної промоції українських фільмів proMOTION, започаткованої Українським інститутом. Міжнародна промомпідтримка здійснюється за допомоги Göteborg Film Fund. У цьогорічній програмі «Горизонти» представлено також фільм «Жертва» словацького режисера Міхала Блашко. Кінострічка розповідає історію про українку Ірину (В.

Смачелюк) у маленькому чеському містечку, яка шукає справедливості після того, як її син-підліток стверджує, що на нього напали сусіди-роми. Фільм знято у копродукції Чехії, Словаччини, Німеччини та України. Також до участі у 79-му La Biennale di Venezia відібрано фільм «Валерія виходить заміж» спільного виробництва Ізраїлю та України. Стрічка режисерки Міхал Вінік з Тель-Авіва змагатиметься за нагороду конкурсної програми Orizzonti Extra. Це кіно про шлюб за домовленістю між ізраїльським чоловіком та молодою українкою акцентує увагу на таких проблемах, як гендерна та економічна нерівність. Фільми спродюсовано ізраїльською компанією Lama Films. Напередодні права на міжнародний продаж картини придбала німецька сейлз-компанія M-Appreal, повідомляє українська кінокомпанія-партнер Fore Films. Поза конкурсом на Венеційському кінофестивалі покажуть дев'ять документальних фільмів, що досліджують персонажі, реалії та сенси, які формують сучасність. Серед них – «Свобода у вогні: Боротьба України за свободу» від Євгена Афінеєвського, відомого як режисера фільму про Революцію Гідності «Зима у вогні». У цьому блоці заплановано і показ фільму «Київський процес» режисера із суперечливою позицією у період повномасштабної російсько-української війни С. Лозниці. Цю стрічку знято у копродукції з Нідерландами на замовлення приватного Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр», спродюсував її скандальний Ілля Хржановський. У межах 79-го Венеційського фестивалю 8 вересня відбудеться День України, про що організатори повідомили у день офіційного відзначення 31-ї річниці відновлення Незалежності нашої держави. Розпочнуться заходи панельною дискусією, яку представлять президент Венеційської бієнале Роберто Чікутто і художній керівник 79-го кінофестивалю Альберто Барбера. Учасниками заявлені також посол України в Італії Я. Мельник, голова Держкіно М. Кудерчук, режисери А. Лукіч, Є. Афінеєвський та багато ін. Планують обговорити, зокрема, співпрацю між Україною та Італією у сфері кіно, становище української кіноіндустрії в умовах війни, майбутнє українського кінематографа, його вихід на міжнародні ринки. Модеруватиме дискусію український телеведучий В. Остапчук. У День України на Венеційському кінофестивалі також представлять українські кіно- і серіальні проєкти на різних стадіях виробництва. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3561601-venecijskij-kinofestival-2022-za-golovnu-nagorodu-zmagatimetsa-antonio-lukic.html>

Третій фестиваль українського кіно у Берліні представить фільми, зняті до великої війни

Кінофорум проходитиме 26–30 жовтня під гаслом «Долаючи темряву». Фестивальна програма складатиметься з українських ігрових та документальних фільмів, повнометражних та короткометражних. Більшість із них було знято ще до початку повномасштабного російського вторгнення в Україну. Стрічкою відкриття стане «Бачення метелика» М. Наконечного. Третій фестиваль українського кіно у Берліні фінансується Medienboard Berlin-Brandenburg та Гете-інститутом у Німеччині. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202421/2022-08-31-tretyi-festyval-ukrainskogo-kino-u-berlini-predstavyt-filmy-znyati-do-velykoi-viyny/>

А вам подобається ваша робота? Вийшов офіційний трейлер драмеди «Я працюю на цвинтарі»

Творці драмеди з елементами чорного гумору «Я працюю на цвинтарі» режисера О. Тараненка представили офіційний трейлер фільму. Прем'єру стрічки за мотивами однойменного бестселера П. «Паштета» Белянського заплановано на 15 вересня. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/treiler-ia-pratsiuiu-na-tsvyntari/>

«Реальна історія з Акімом Галімовим»: ідеальна реакція на російську дезінформацію. – Марія Спалек

Проект «Реальна історія з Акімом Галімовим» виходить на ютуб-каналі «1+1» з початку квітня – вийшло вже 20 епізодів. Цикл складається з відео в середньому тривалістю 10 хвилин, у яких автор розвінчує відомі історичні міфи про відносини України та росії. На думку автора, цикл вийшов привабливим із глядацького погляду. Цьому сприяли відразу декілька факторів: актуальність, цікаві факти, виваженість, мовний приклад, картинка, історична справедливість. Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/202383/2022-08-31-realna-istoriya-z-akimom-galimovym-idealna-reaktsiya-na-rosiysku-dezinformatsiyu/>

Просвітництво

Історії 30-х митців з України, Грузії та Чехії стали доступними в онлайн-виставці

Рік тому Центр досліджень визвольного руху спільно з партнерами презентував онлайн-виставку про 30-х митців з України, Грузії та Чехії, до яких було прикуто увагу комуністичної влади. Представлено історії Валер'яна Підмогильного, Остапа Вишні, Олександра Довженка, Михайла Бойчука, Леся Курбаса, Василя Стуса, Вацлава Гавела, Мілана Кундери, першого президента Грузії Звіада Гамсахурдії та ін. Окрім цього опублікували збірку із тисячі документів про цих митців, де кожному герою присвячено окрему колекцію документів з архівів комуністичних спецслужб. Онлайн-виставку створено в рамках проекту «Репресоване мистецтво. Національна культура очима КГБ/ŠtB: Україна, Чехія, Грузія», який реалізував Центр досліджень визвольного руху спільно з чеською організацією Gulag.cz та грузинською організацією SovLab: Soviet Past Research Laboratory за підтримки Європейського Союзу за програмою Дім Європи. Джерело:

<https://history.rayon.in.ua/news/538969-istorii-30-kh-mittsiv-z-ukraini-gruzii-ta-chekhii-stali-dostupnimi-v-onlayn-vistavtsi>

Література. Книговидання

«Не буде музики, театру, дискотеки і публічного вина»: чого чекати від Meridian Czernowitz. Розклад читань. – Олеся Котубей

2–4 вересня у Чернівцях відбудуться міжнародні поетичні читання Meridian Czernowitz. У програмі – презентації книжок, публічні інтерв'ю, виставка картин, а також презентація авторських ювелірних прикрас. Президент фестивалю С. Померанцев розповідає про захід. Докладніше:

<https://suspilne.media/276563-ne-bude-muziki-teatru-diskoteki-i-publicnogo-vina-cogo-cekati-vid-meridian-czernowitz-rozklad-citan/>

Музейна справа

Мінкульт почав збір коштів на відновлення музею в Іванкові, де була колекція Примаченко. – Олексій Морозов

Міністерство культури та інформаційної політики України почало збирати гроші на відновлення музею в Іванкові, де розмістять колекцію робіт художниці М. Примаченко. Для повної відбудови будівлі, за попередніми підрахунками, знадобиться близько 35,2 мільйона гривень. Близько 2 мільйонів із цих коштів планують витратити на науково-проектні роботи, що визначать повний обсяг відновлювальних робіт. Докладніше:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/329963-minkult-pochav-zbir-koshtiv-na-vidnovlennya-muzeyu-v-ivankovi-de-bula-kolektsiya-primachenko>

Охорона культурної спадщини

росія планує знищити одну з головних історичних пам'яток Маріуполя – курган Дід, – Андрющенко. – Олександр Кравченко

Окупаційна російська адміністрація хоче знищити курган Дід по вул. Пилипа Орлика в Маріуполі. Він є однією з головних історичних пам'яток Маріуполя та України. Про це повідомив радник міського голови Маріуполя П. Андрющенко. Він зазначив, що курган Дід датують 5 тисячоліттям до н.е., тобто він набагато старший за Маріуполь і є ровесником Єгипетських пірамід. За радянські та пострадянські часи його пошкодили, і лише минулого року було прийнято рішення про його консервацію та збереження. Наразі пагорб має висоту 6 метрів, а його діаметр сягає 70 метрів. «Наш спротив передав копії документів, що свідчать про забудову в місці знаходження кургану, що повністю його знищить», – поінформував Андрющенко. Докладніше:

https://lb.ua/society/2022/08/31/528023_rosiya_planuie_znishchiti_z_golovnih.html

Впала дзвіниця старовинної дерев'яної церкви XVIII ст. Миколи Чудотворця на Сумщині

Впала дзвіниця напівзруйнованої дерев'яної церкви XVIII століття Миколи Чудотворця в селі Боброве на Лебединщині. Коли саме це сталося, достеменно не відомо. Сам факт засвідчили працівники лебединського міського художнього музею імені Б. К. Руднева спільно із фахівцями-реставраторами

Національного науково-дослідного реставраційного центру України, які 29 серпня обстежили пам'ятку. Храм руйнується повністю. Докладніше:

https://risu.ua/vpala-dzvinicya-starovinnoyi-derevyanoyi-cerkvi-xviii-st-mikoli-chudotvorcy-na-sumshchini_n131918

Простір «Цегла» виселяють із приміщення. – Настя Попович

Простір «Цегла», який займається охороною пам'яток, виселяють із приміщення, оскільки власник вирішив продати об'єкт. Хаб, що відкрився наприкінці травня 2022 року до Дня Києва, розміщується в історичній будівлі на Великій Житомирській. «Унікальні предмети інтер'єру, фото, речі і фурнітура кінця ХІХ століття невдовзі поступляться місцем чомусь більш дешевому і практичному, а історія майже 200-річної квартири, де бував Панас Мирний, зійде до історії її нових власників – „натяжних паталочків” і „пластикового окна”», – зазначає Д. Перов. Активісти пропонують інвесторам, які зацікавлені в розвитку культурних інституцій та збереженні архітектурної пам'ятки, викупити об'єкт за 130 тисяч доларів. Своєю чергою команда проєкту продовжить сплачувати оренду. Джерело:

<https://supportyourart.com/news/prostir-czegla-vyselyayut-iz-prymishhennya/>

Бібліотечна справа. Читання

«У нас немає нічого»: українців просять допомогти відновити книжковий фонд маріупольської бібліотеки. – Діана Кречетова

Центральна бібліотека імені Короленка у Маріуполі, яку розбомбили окупанти, потребує відновлення книжкового фонду з нуля. У Маріупольській міській раді закликають небайдужих українців допомогти відновити бібліотечний фонд, надсилаючи книги. Зараз бібліотека тимчасово функціонує у Дніпрі, проте фізичного приміщення досі немає. «Працівники вже почали збирати електронні версії книг, як авторів Приазов'я, так і творців інших куточків України. Фонд бібліотеки наразі налічує близько 80 книжок, але потребує набагато більше», – підкреслюють у міськраді. Як розповіла директорка центральної бібліотеки ім. Короленка В. Лісогор, жодної книги евакуювати із Маріуполя не вдалося. За її словами, у місті до 24 лютого функціонувало 15 публічних бібліотек, 5 із них – для дітей. Зараз практично усі будівлі зруйновано. «Винесено усю техніку, меблі. Працівники, які залишилися у Маріуполі, періодично дивляться, що там робиться. Майже половини книжок в усіх бібліотеках немає. Частина із них брали місцеві мешканці, тому що треба було розпалювати багаття, щоб приготувати їжу», – зазначає Лісогор. Коли почалося масоване бомбардування Маріуполя і лінія фронту змістилася ближче до центру, військові «Азову» попередили, що «буде дуже гаряче» – треба було евакуюватися. «Для нас зробили неформальний „зелений коридор”. 16 березня за нами приїхали волонтери. Все, що я змогла забрати – це документи на бібліотеку і печатку. Все. Ми виїжджали на свій страх і ризик, бо не знали, чи доїдемо. Було дуже страшно, над нами все літало, всюди лежали вбиті люди. Жодної книжки евакуювати ми не змогли», – наголошує Лісогор. Згодом виїхало ще 8 працівників, а у ніч на 19 березня бібліотеку розбомбили. «Від неї

майже нічого не лишилося. Тільки у підвальних приміщеннях деякі книжки, але і там багато чого розграбували», – каже директорка установи. Зараз Лісогор перебуває у Дніпрі. Загалом із різних куточків України 13 працівників бібліотеки ім. Короленка підтримують її існування – долучаються до центрів «Я – Маріуполь», наповнюють сайт, сторінки у соціальних мережах, проводять онлайн-заходи та вікторини. Також вони паралельно закликають небайдужих громадян допомогти відновити книжковий фонд. «У нас зараз немає нічого з того, що потрібно для бібліотеки», – наголошує Лісогор і додає, що уже звернулися за допомогою до благодійних фондів та Інституту книги. Зараз директорка робить усе можливе, аби відкрити фізичне приміщення бібліотеки у Дніпрі. За її словами, у жовтні це питання має вирішитися, проте деталей не розголошують, доки немає конкретики. «Для мене це виклик та історична подія. Такого ще напевно ніколи не було. Зараз починаємо з нуля. Але ця бібліотека поїде назад до Маріуполя», – підсумовує Лісогор. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/08/31/250247/>

Релігія

Війна ніколи не закінчиться, якщо в Україні діятиме московський патріархат, – голова Тернопільської облради. – «За Збручем»

УПЦ МП має бути заборонена на державному рівні. На цьому наголосив голова Тернопільської обласної ради М. Головка в ефірі каналу «Еспресо». Він зазначив, що під час сесії Тернопільської облради розглянуто питання про діяльність УПЦ МП та прийнято рішення визнати її ворожою. Докладніше:

https://risu.ua/vijna-nikoli-ne-zakinchitsya-yakshcho-v-ukrayini-diyatime-moskovskij-patriahat---golova-ternopilskoyi-oblradi_n131920

В окупованому місті Харківської області з'явився «бойовий батюшка» з Татарстану. – KHARKIV Today

До тимчасово окупованого Ізюму приїхав священник РПЦ о. Віталій Беляєв з Казані, який роками співпрацює з загарбниками. Він раніше служив у батальйоні оперативного реагування «Рись» при управлінні внутрішніх справ Казані та батальйоні з охорони органів влади при Міністерстві внутрішніх справ республіки Татарстан, був лейтенантом міліції. Беляєва називали учасником бойових дій у Чечні. У 2018 році цей «бойовий батюшка» відмітився поїздкою до Сирії. «Вся церковна кар'єра Беляєва пов'язана з російськими військовими та символами розпропаганди. Тож не дивно, що цей елемент пропаганди окупанти задіяли й в Україні», – зазначили в Харківському антикорупційному центрі. Докладніше:

https://risu.ua/v-okupovanomu-misti-harkivskoyi-oblasti-zyavivsvya-bojovij-batyushka-z-tatarstanu_n131921

Міжнародне співробітництво

МКІП просуває створення в Європі фонду допомоги українській культурі

Про результати своїх візитів в Європу повідомив під час телемарафону міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко. «Німеччина виділила трохи більше 20 млн євро на допомогу українській культурі, Франція незабаром оголосить пакет допомоги. Однак потреби України набагато більші – це й було основною метою розмов. Окрім збереження спадщини, допомоги митцям і медійникам, це й збільшення обсягу акцій, які українці можуть робити в Європі, задля промоції вітчизняної культури», – сказав він. Водночас Ткаченко підкреслив, що з приводу подальшої допомоги від німецьких колег є певні застереження, оскільки «було багато обіцянок, але дискусія, на жаль, продовжується» стосовно конкретних дій. «Якщо Німеччина допомагає російським опозиційним медіа – то не варто це видавати за допомогу українським медіа. Сподіваюся, нас почули як у німецькому мінкульті, так і в німецькому МЗС», – сказав він. Міністр зазначив, що, попри це, порозуміння між сторонами є, тому він сподівається, що незабаром буде створено великий фонд для допомоги культурі України. Цю ідею, за його словами, підтримали колеги як у Німеччині, так і у Франції. Водночас очільник МКІП повідомив, що на зустрічі представників культури та медіа країн Великої сімки Україна запропонує конкретний план щодо діяльності «інформаційного Рамштайну» для координації зусиль з європейськими партнерами в боротьбі з російською пропагандою. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3561805-mkip-prosvuae-stvorennav-evropi-fondu-dopomogi-ukrainskij-kulturi.html>

Ткаченко обговорив з міністром культури Польщі подальші спільні проєкти

Міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко провів зустріч з міністром культури та національної спадщини Польщі Пйотром Глинським. «Це вже наша не перша зустріч під час війни. Польща разом з Литвою та Словаччиною надзвичайно активно включилися в процес допомоги культурі та медіа України під час війни. Вони були ініціаторами як введення санкцій проти російських телеканалів, так і стали фактично культурними хабами для багатьох наших закладів та культурних діячів, а також виступили ініціаторами додаткової особливої уваги в критичний момент для української культури та медіа», – поінформував Ткаченко. Він зазначив, що під час зустрічі поінформував Глинського про результати перемовин з французькими та німецькими колегами. А також сторони окреслили план дій як з приводу подальших спільних культурних акцій українських та польських культурних діячів, так й ініціативи в межах ЄС щодо фонду негайної допомоги культурі та медіа України в розмірі 250 млн євро. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3562037-tkacenko-obgovoriv-z-ministrom-kulturi-polsi-podalsi-spilni-proekti.html>

Україна ініціює внесення історичного центру Одеси до списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО

Україна клопотатиме про включення історичного центру Одеси до списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО за прискореною процедурою. Про це заявив міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко за підсумками зустрічі з генеральним директором ЮНЕСКО Одрі Азуле і її заступником з питань культури Ернесто Оттоне. «Внесення історичного центру Одеси до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО має бути прискорено. Це дасть змогу краще захистити світову культурну спадщину. Об'єкт визнано й охороняється українською державою. Він розташований лише за кілька десятків кілометрів від лінії фронту й вже зазнав артилерійського обстрілу, а 24 липня росіяни зруйнували частину великого скляного даху та вікон Одеського художнього музею 1899 року», – зазначив Ткаченко. На прохання України ЮНЕСКО вже мобілізувала міжнародних експертів для надання технічної підтримки, щоб ця номінація могла бути терміново розглянута державами-членами, що входять до Комітету всесвітньої спадщини, та включена до Списку всесвітньої спадщини та до Списку всесвітньої спадщини, що перебуває під загрозою. Комітету всесвітньої спадщини також буде запропоновано включити об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО у Києві та Львові до списку всесвітньої спадщини, що перебуває під загрозою. Генеральний директор ЮНЕСКО оголосила, що організація збільшить свою підтримку Одесі. Зокрема, профінансує відновлення Одеського художнього музею та Одеського музею сучасного мистецтва. Також підтримає оцифрування близько 1000 витворів мистецтва в Одесі й документальної колекції Державного архіву Одеси шляхом надання установі відповідного обладнання. Заразом Одеській військовій державній обласній адміністрації буде передано устаткування для захисту культурних об'єктів на місцях: захисні панелі, мішки з піском, вогнегасники, вогнетривкі тканини та протигази. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3561731-ukraina-iniciue-vnesenna-istoricnogo-centru-odesi-do-spisku-vsesvitnoi-spadsini-unesko.html>

Підтримка України у світі

На фестивалі Burning Man створили інсталяцію з тризубом на знак підтримки України

На фестивалі Burning Man 2022 створили інсталяцію «Тризуб Свободи», щоб у такий спосіб показати підтримку українцям. Після завершення заходу її планують передати українській діаспорі Південної Каліфорнії. Тризуб, заввишки близько 5 метрів, створив з фанери литовсько-американський табір Amber Dust. Докладніше:

<https://platfor.ma/na-festyvali-burning-man-stvoryly-instalyatsiyu-z-tryzubom-na-znak-pidtrymky-ukrayiny/>

У Латвії зі списку ретрансляції виключили два десятки російських

телеканалів

Національна рада Латвії з електронних засобів масової інформації виключила зі списку ретрансляції у країні два десятки російських телеканалів. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3562101-u-latvii-zi-spisku-retranslacii-viklucili-20-rosijskih-telekanaliv.html>

Президент Німеччини Штайнмаєр розкритикував РПЦ за підтримку війни росії проти України. – Олександр Кравченко

Федеральний президент Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр на відкритті 11-ї пленарної асамблеї Всесвітньої ради церков розкритикував РПЦ. Він зазначив, що керівництво РПЦ поширює пропаганду, яка «довільно заявляє про Божу волю заради імперських мрій про правління диктатури». Докладніше:

https://lb.ua/society/2022/08/31/528030_prezident_nimechchini_shtaynmaier.html

Випуск підготував
головний бібліограф Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 093-415-89-30
електронна адреса: info_nplu@ua.fm

Зворський А. С.,